

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای پزشکی

عنوان:

بررسی سطح سرمی ویتامین D در بیماران ویتیلیگو در سبزوار

استاد راهنما:

دکتر مریم کرابی

استاد مشاور:

زینب ییدل

نگارش:

فائزه مشهدی

اسفندماه ۱۳۹۶

حق استفاده از مفاد پایان نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است

دانشگاه پزشکی

صورت جلسه هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

به منظور بررسی و ارزشیابی پایان نامه خانم فائزه مشهدی دانشجوی رشته پزشکی جلسه ای با حضور امضا کنندگان ذیل به عنوان هیات داوران در تاریخ ۹۶/۱۲/۲۳ در محل دانشکده پزشکی پردیس دانشگاه برگزار و با توجه به معیارهای ارزشیابی، پایان نامه ایشان تحت عنوان: "بررسی ارتباط سطح ویتامین دی در بیماران ویتیلیگو در شهر سبزوار یک مطالعه مورد-شاهدی همسان شده" با نمره ۱۷/۷۵ و درجه بسیار خوب مورد تایید قرار گرفت.

هیات داوران:

دکتر مریم کرابی
رئیس هیات داوران
۱۴۰۳/۱۲/۲۳

۱- خانم دکتر مریم کرابی (استاد راهنما)

۲- خانم زینب بیدل (استاد مشاور آمار)

۳- خانم دکتر نجمه رحیمی (استاد داور)

۴- آقای دکتر حافظ حیدری (استاد داور و نماینده شورای پژوهشی)

۵- خانم مریم داورزنی (نماینده آموزشی)

مدیر پژوهشی دانشکده پزشکی

عنوان: بررسی ارتباط سطح ویتامین دی در بیماران ویتیلیگو در شهر سبزوار
استاد/اساتید راهنما: دکتر مریم کرابی
استاد/اساتید مشاور:
تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۱۲/۲۳
نمره پایان نامه: ۱۷/۷۵
کد اخلاق: IR.MEDSAB.REC.1396.10
کد ثبت پایان نامه: ۹۵۲۷۸
شماره ثبت در مرکز ثبت کارآزمایی بالینی (برای مطالعات کارآزمایی بالینی):
حق استفاده از مفاد پایان نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است و استفاده از مطالب متن، جدول ها، نمودارها و شکل ها بدون ذکر منبع ممنوع می باشد.

مدیر پژوهش های بالینی پزشکی

دانشکده پزشکی

فرم شماره ۲۴: تعهد نامه اصالت رساله یا پایان نامه

شماره:

تاریخ:

محل امضاء:

اینجانب **فائزه مشهدی** دانش آموخته رشته پزشکی در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۳ از پایان نامه خود تحت عنوان: "بررسی سطح سرمی ویتامین D در بیماران ویتیلیگو در سبزوار" با کسب نمره ۱۷/۷۵ و درجه بسیارخوب دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم: این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایینتر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: **فائزه مشهدی**

تاریخ و امضاء: ۱۳۹۶/۱۲/۲۴

سبزوار: ۱۰ کیلومتری جاده تهران معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
کدپستی: ۹۶۱۳۸۷۳۱۳۶ صندوق پستی: ۳۱۹
تلفن: ۲۴۴۵۹۹۴۰ نمابر: ۲۴۴۵۶۲۸
آدرس اینترنتی: www.medsab.ac.ir

تقدیم به:

خدایی که آفرید

جهان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را
و به کسانی که عشقشان را در وجودم دمید.

تقدیم به:

محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم

به خاطر همه ی تلاشهای محبت آمیزی که در دوران مختلف زندگی ام انجام داده اند
و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته اند
و پشتیبانی محکم و مطمئن برایم بوده اند.

تقدیم به:

همسر مهربانم

که نشانه لطف الهی در زندگی من است
و در سایه همیاری و همدلی او به این منظور نائل شدم.

با سپاس فراوان از

همراهی و همگامی استاد فرهیخته ام سرکار خانم دکتر کرابی که به عنوان استاد راهنما از ایشان کسب فیض نمودم و از علم و دانش ایشان بهره بسیار بردم و مرا در پیشبرد امور یاری فرمودند.

و با سپاس از

پدر و مادر گرامی ام که عطر خوش سجاده و دست های به دعا گشوده آنها همواره بدرقه کننده ی مسیر زندگیم بوده است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول:	۱
کلیات پژوهش	۱
۱-۱- کلیات	۲
۲-۱- بیماری ویتیلیگو	۳
۳-۱- ضرورت انجام مطالعه	۴
۴-۱- هدف کلی:	۵
۴-۱- ۱- اهداف اختصاصی:	۵
۴-۲- هدف کاربردی:	۶
۵-۱- سؤالات پژوهش:	۶
۶-۱- تعریف واژه ها:	۷
۷-۱- اپیدمیولوژی	۷
۸-۱- چگونگی بوجود آمدن رنگ پوست	۸
۸-۱-۱- دلایل پیدایش ویتیلیگو	۸
۸-۱-۲- علائم ویتیلیگو	۹
۸-۱-۳- تشخیص ویتیلیگو	۱۰
۸-۱-۴- چگونگی پیشرفت ویتیلیگو	۱۰
۸-۱-۵- درمان ویتیلیگو	۱۱
۹-۱- ویتامین D	۱۵
۹-۱-۱- نقش ویتامین D در درمان ویتیلیگو	۱۶
فصل دوم:	۱۷
چارچوب و پیشینه پژوهش	۱۷

۱۸	۱-۲ مقدمه
۲۳	۲-۲ جمع بندی مطالعات:
۲۴	فصل سوم:
۲۴	مواد و روش ها
۲۵	۱-۳ نوع و جهت مطالعه:
۲۵	۲-۳ محیط پژوهش:
۲۵	۳-۳ جمعیت مورد مطالعه:
۲۵	۴-۳ نمونه پژوهش:
۲۶	۵-۳ معیار های ورود به مطالعه:
۲۶	۶-۳ معیار خروج از مطالعه:
۲۶	۷-۳ روش نمونه گیری
۲۷	۸-۳ حجم نمونه
۲۷	۹-۳ ابزار گردآوری داده ها:
۲۷	۱۰-۳ روش انجام کار
۲۸	۱۱-۳ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:
۲۸	۱۲-۳ ملاحظات اخلاقی:
۲۹	۱۳-۳ مشکلات اجرایی و روش کاهش آنها:
۲۹	۱۴-۳ متغیرهای پژوهش و نحوه اندازه گیری آنها
۳۰	فصل چهارم:
۳۰	یافته های پژوهش
۳۱	۱-۴ یافته های پژوهش
۳۱	۲-۴ آنالیز توصیفی
۳۳	۳-۴ آنالیز تحلیلی
۴۳	فصل پنجم:

۴۳	بحث و نتیجه گیری.....
۴۴	۵-۱- مقدمه
۴۴	۵-۲- تجزیه و تحلیل یافته ها:.....
۵۴	۵-۳- نتیجه گیری نهایی:.....
۵۶	۵-۴- پیشنهادات جهت پژوهش های آینده:.....
۵۷	منابع

فهرست جداول

جدول ۱-۳: متغیر ها	۲۹
جدول ۱-۴: مقایسه همسانی جنس افراد پژوهش در دو گروه مورد و شاهد	۳۰
جدول ۲-۴: مقایسه میانگین سن افراد پژوهش در دو گروه مورد و شاهد	۳۲
جدول ۳-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در دو گروه آزمون و شاهد	۳۳
جدول ۴-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در زنان و مردان	۳۴
جدول ۵-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در بیمارانی که صورت آنها درگیر شده و نشده	۳۶
جدول ۶-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در بیمارانی که گردن آنها درگیر شده و نشده	۳۷
جدول ۷-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در بیمارانی که تنه آنها درگیر شده و نشده	۳۸
جدول ۸-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در بیمارانی که سطح اکستنسور آنها درگیر شده و نشده	۳۹
جدول ۹-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در بیمارانی که پری اریفیسیتال آنها درگیر شده و نشده	۴۰
جدول ۱۰-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در بیمارانی که سطح فلکسور آنها درگیر شده و نشده	۴۰
جدول ۱۱-۴: مقایسه میانگین سطح سرمی ویتامین D در بیمارانی که به صورت ژنرالیزه درگیر شده و نشده بودند	۴۲

فهرست پیوستها

پیوست ها.....	۶۶
پیوست یک/.....	۶۷
پیوست دو/ فرم رضایت نامه آگاهانه	۶۸
پیوست سه/ کدهای ۲۶ گانه کمیته اخلاق	۷۰
پیوست چهار/ کدهای ۳۱ گانه کمیته اخلاق	۷۴

بررسی سطح سرمی ویتامین D در بیماران ویتیلیگو در سبزوار

چکیده

مقدمه: ویتیلیگو بیماری اتوایمیون است که به علت تخریب ملانوسیت ها می باشد و به صورت پچ های دپیگمانته روی پوست نمایان می شود. هدف از انجام مطالعه حاضر بررسی سطح سرمی ویتامین D در بیماران ویتیلیگو در سبزوار می باشد.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر از نوع مورد شاهدهی است که با استفاده از نمونه گیری احتمالی آسان بر روی ۱۳۸ نفر (۶۹ نفر مبتلا به ویتیلیگو و ۶۹ نفر فرد سالم) از افراد مراجعه کننده به درمانگاه واسعی سبزوار بین اسفند ۱۳۹۵ تا بهمن ۱۳۹۶ که رضایت کتبی داشتند؛ انجام شد. افراد گروه مورد و شاهد از لحاظ سن و جنس با یکدیگر همسان سازی شدند. در انتخاب بیماران گروه مورد و شاهد توجه شد که افراد سابقه ی مصرف ویتامین D، ابتلا به بیماری اتوایمیون، بیماری ویتیلیگو در خانواده، جراحی ارتوپدی و بیماری های روماتیسمی را نداشته باشند. در این دو گروه سطح ویتامین D بررسی و مقایسه گردید. برای بررسی وضعیت دموگرافیک شامل سن، جنس و سایر متغیرها از چک لیست استفاده شد. یافته ها با استفاده از نرم افزار SPSS20 مورد تحلیل قرار گرفت.

نتایج: میانگین سنی در مطالعه $25/97 \pm 18/6$ بود. براساس یافته های ما میانگین سطح سرمی ویتامین D در گروه مبتلایان ویتیلیگو کمتر از افراد سالم بود. با افزایش سن بیمار سطح سرمی ویتامین D افزایش پیدا می کرد ($P=\rho$ ، $0/04 = 0/24$). میانگین سطح سرمی ویتامین D از لحاظ جنسیت ($P=0/3$)، مدت شروع بیماری ($\rho = 0/11$ ، $P=0/51$) و محل ضایعات پوستی (درگیر شدن صورت ($P=0/93$)، گردن ($P=0/34$)، تنه ($P=0/7$)، سطوح اکستنسور ($P=0/44$)، پری اریفیسیتال ($P=0/059$)، سطوح فلکسور ($P=0/64$) و ژنرالیزه ($P=0/66$) در بیماران ویتیلیگو اختلاف معنی داری نداشت.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که سطح سرمی ویتامین D در بیماران مبتلا به ویتیلیگو پایین تر از افراد سالم می باشد.

واژگان کلیدی: پیگمانتاسیون ، هیپوپیگمنتاسیون، ویتامین D ، ویتیلیگو.